

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سرپرست

شماره: ۸۰/۱۹۹۹۲

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۲/۱۰

پیوست: دارد

بسمه تعالی

جناب آقای دکتر فرزین - رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عضو شورای ملی تأمین مالی
جناب آقای خوشکلام خسروشاهی - رئیس کل محترم بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و عضو شورای ملی تأمین مالی
جناب آقای دکتر صیدی - رئیس محترم سازمان بورس و اوراق بهادار و عضو شورای ملی تأمین مالی

موضوع: ابلاغ دستورالعمل تنظیم قراردادهای و فرآیندهای سامانه جامع وثایق و صدور شناسه یکتا

سلام علیکم

شورای ملی تأمین مالی در جلسه مورخ ۱۴۰۴/۱/۲۰ با استناد به ماده ۹، تبصره (۱) ماده ۹ و بند (الف) ماده ۴۶ قانون تأمین مالی تولید و زیرساختها مصوب سال ۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی، «دستورالعمل تنظیم قراردادهای و فرآیندهای سامانه جامع وثایق و صدور شناسه یکتا» را به شرح زیر تصویب نمود:

بخش اول - تعاریف

- ۱) **قانون:** قانون تأمین مالی تولید و زیرساختها مصوب سال ۱۴۰۲.
- ۲) **شورا:** شورای ملی تأمین مالی موضوع بند (الف) ماده ۲ قانون.
- ۳) **دستگاههای اجرایی:** دستگاههای اجرایی موضوع بند (خ) ماده ۱ قانون.
- ۴) **وزارت:** وزارت امور اقتصادی و دارایی.
- ۵) **سامانه:** سامانه جامع وثایق موضوع بند (ژ) ماده ۱ قانون که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی طراحی می شود.
- ۶) **دارایی قابل توثیق:** اموال و داراییهای موضوع ماده ۷ قانون که توسط نهادهای وثیقه پذیر در سامانه به عنوان وثیقه ثبت و برای آن شناسه یکتا صادر می شود.
- ۷) **فرآیندهای توثیق:** فرآیندهای توثیق اعم از معرفی مال و دارایی، درخواست ترهین، ارزش گذاری، اجرا، جایگزینی، آزادسازی وثایق و ثبت سایر اطلاعات مورد نیاز را شامل می شود.
- ۸) **نهاد وثیقه پذیر:** نهادهای وثیقه پذیر موضوع بند (ث) ماده ۱ قانون.
- ۹) **نهاد امین دارایی:** دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۱۰ قانون و اشخاص حقوقی که از طریق سامانه، عملیات توثیق و جلوگیری از نقل و انتقال داراییهای قابل توثیق به نفع نهادهای وثیقه پذیر را پس از درخواست این نهادها انجام می دهند.
- ۱۰) **نهاد دارنده اطلاعات دارایی:** دستگاههای اجرایی موضوع ماده ۱۰ قانون و اشخاص حقوقی که اطلاعات داراییهای قابل توثیق در سامانه، نزد آنها ثبت و امکان صحت سنجی اطلاعات مربوط به این داراییها را از طریق سامانه فراهم می نمایند.
- ۱۱) **نهاد ناظر:** نهادهای ناظر بر نهادهای وثیقه پذیر نظیر وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

بخش دوم - ایجاد و راه اندازی سامانه

ماده ۲ - سامانه توسط وزارت به گونه ای طراحی و راه اندازی می شود که شامل امکانات ذیل باشد:

- ۱) پیاده سازی فرآیندهای توثیق.
- ۲) امکان احراز هویت کاربران.
- ۳) امکان استفاده از امضای دیجیتال.
- ۴) امکان اخذ کارمزد فرآیندهای توثیق دارای هزینه / کارمزد قانونی.

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سرپرست

شماره: ۸۰/۱۹۹۹۲

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۲/۱۰

پیوست: دارد

۵) صدور شناسه‌ی یکتا برای دارایی‌های توثیق شده.

تبصره - وزارت صنعت، معدن و تجارت (مرکز توسعه تجارت الکترونیکی) مکلف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، شرایط و زیرساخت‌های لازم را برای ایجاد امکان امضای دیجیتالی در سامانه فراهم نماید.

بخش سوم - ثبت اطلاعات وثایق

ماده ۳ - وثیقه‌گذار مکلف است کلیه اسناد و مدارک مربوط به دارایی قابل توثیق اعم از اسناد مالکیت و ارزش‌گذاری آن را به نهاد وثیقه‌پذیر ارائه نماید.

ماده ۴ - کلیه اطلاعات موردنیاز دارایی قابل توثیق توسط نهاد وثیقه‌پذیر در سامانه ثبت خواهد شد.

ماده ۵ - نهادهای وثیقه‌پذیر موظف‌اند، ضمن رعایت ردیف‌های ۱ و ۲ بند (ب) ماده ۱۰ قانون، درخواست صحت‌سنجی اسناد و مدارک مربوط به دارایی قابل توثیق و بلامعارض بودن دارایی قابل توثیق را از طریق سامانه به نهاد دارنده اطلاعات دارایی ارسال نمایند.

تبصره - اطلاعات مورد نیاز سامانه به تفکیک هریک از دارایی‌های قابل توثیق، توسط وزارت به نهادهای وثیقه‌پذیر، نهادهای امین دارایی و نهادهای دارنده اطلاعات دارایی اعلام خواهد شد.

ماده ۶ - پس از تأیید بلامعارض بودن وثیقه‌گذاری اموال و دارایی قابل توثیق و ثبت نهایی فرآیندهای توثیق در سامانه، شناسه یکتا صادر شده و به‌صورت برخط به وثیقه‌گذار، نهاد وثیقه‌پذیر و نهاد امین دارایی ارائه می‌گردد.

بخش چهارم - اجرا و آزادسازی وثایق

ماده ۷ - در صورت درخواست نهاد وثیقه‌پذیر و یا مرجع ذی‌صلاح قانونی از طریق سامانه، آزادسازی وثایق با رعایت قوانین و مقررات مربوط صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱ - در صورتی که دارایی قابل توثیق در چارچوب امکانات فنی سامانه واجد شرایط آزادسازی در چند مرحله باشد، نهاد وثیقه‌پذیر مکلف است درخواست آزادسازی وثایق مازاد را از طریق سامانه ارائه نماید. دارایی‌های واجد شرایط موضوع این تبصره، توسط وزارت با هماهنگی نهاد ناظر عنداللزوم اعلام می‌گردد.

تبصره ۲ - نهاد ناظر مکلف است در صورت وجود مانع قانونی در خصوص آزادسازی دارایی قابل توثیق، موضوع مربوطه را به سامانه گزارش دهد.

ماده ۸ - پس از انجام مقدمات لازم جهت آزادسازی وثایق توسط نهاد وثیقه‌پذیر از طریق سامانه، نهاد امین دارایی مکلف است ظرف حداکثر سه روز کاری، اقدامات لازم جهت آزادسازی وثایق را انجام و نتیجه اقدامات را از طریق سامانه به نهاد وثیقه‌پذیر یا مرجع ذی‌صلاح قانونی درخواست‌کننده، اطلاع دهد.

ماده ۹ - در ارتباط با آن دسته از وثایق که اجرای آن توسط نهاد امین دارایی و بدون نیاز به حکم قضایی انجام می‌شود، نهاد امین دارایی مکلف است ظرف مدت حداکثر سه روز کاری اقدامات لازم برای اجرای وثایق را انجام و نتایج را به سامانه ارسال نماید.

ماده ۱۰ - در خصوص آن دسته از وثایق که اجرای آن از طریق شعب اجرای احکام و دوایر اجرای ثبت و تصفیه امور ورشکستگی انجام می‌شود، مزایده این دسته از وثایق با رعایت تبصره (۳) ماده ۹ قانون انجام خواهد شد.

تبصره - وزارت صنعت، معدن و تجارت (مرکز توسعه تجارت الکترونیکی)، مکلف است نتایج مزایده‌های موضوع این ماده را به‌صورت سیستمی و از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برای سامانه ارسال نماید.

بخش پنجم - سایر

ماده ۱۱ - ارزش‌گذاری دارایی‌های قابل توثیق، به شرح ذیل صورت می‌پذیرد:

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سرپرست

شماره: ۸۰/۱۹۹۹۲

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۲/۱۰

پوست: دارد

- ۱) دارایی‌های قابل توثیق دارای ارزش ریالی، معادل همان ارزش ریالی، ارزش گذاری می‌شوند، نظیر سپرده‌های بانکی و ذخایر ریاضی بیمه‌های زندگی افراد.
- ۲) در خصوص سهام و اوراق بهادار، کمترین قیمت آنها در شش ماه گذشته منتهی به آخرین معامله، ملاک تعیین ارزش دارایی است.
- ۳) در ارتباط با فلزات گران‌بها، میانگین قیمت آن فلزات در سه ماه گذشته بر اساس قیمت معاملاتی آن در بورس کالا یا قیمت‌های اعلامی اتحادیه‌های ذی‌ربط، ملاک تعیین ارزش دارایی است.
- ۴) در خصوص دارایی‌های قابل توثیقی که نهاد امین دارایی یا نهاد دارنده اطلاعات دارایی امکان ارزش گذاری آن را دارند، ارزش گذاری انجام شده توسط نهاد مربوط، ملاک تعیین ارزش دارایی است.
- ۵) در ارتباط با دارایی‌های نامشهود، ارزش گذاری انجام شده توسط شرکت‌های ارزش‌گذار دارایی‌های نامشهود دارای مجوز از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس جمهور، ملاک تعیین ارزش دارایی است.
- ۶) در خصوص سایر دارایی‌های قابل توثیق، به تشخیص نهاد وثیقه‌پذیر، نظریه کارشناس رسمی ملاک تعیین ارزش دارایی است.

تبصره - وزارت ضمن برقراری ارتباط سامانه با سامانه ملی کارشناسی موضوع ماده (۲) آیین‌نامه نحوه تعیین کارشناس برای دستگاه‌های اجرایی (تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۳۴۷/ت ۵۴۸۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۷/۱۵)، نسبت به پیاده‌سازی فرآیند ارزش‌گذاری هر یک از دارایی‌های قابل توثیق در سامانه از طریق کارشناس یا کارشناسان رسمی و یا مراجع قانونی ذی‌صلاح (نظیر شرکت‌های ارزش‌گذار دارایی‌های نامشهود دارای مجوز از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رییس جمهور)، اقدام می‌نماید.

ماده ۱۲ - قیمت‌گذاری دارایی‌های قابل توثیق مطابق توافق مندرج در قرارداد میان وثیقه‌گذار و نهاد وثیقه‌پذیر متناسب با ارزش‌گذاری آن دارایی انجام می‌شود.

ماده ۱۳ - کارمزد فرآیندهای توثیق با رعایت قوانین و مقررات مربوط بر عهده وثیقه‌گذار است.

تبصره - نهادهای امین دارایی مکلفاند ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، کارمزد مربوط به هریک از دارایی‌های قابل توثیق را مطابق با قوانین و مقررات مربوط، جهت پیاده‌سازی در سامانه برای وزارت (مرکز) ارسال نمایند.

ماده ۱۴ - حداکثر و حداقل ضریب توثیق هریک از دارایی‌های قابل توثیق (نسبت ارزش ریالی تعهد پذیرفته شده توسط نهاد وثیقه‌پذیر به قیمت تعیین شده برای دارایی)، متناسب با شرایط آن دارایی، حداقل دو ماه قبل از امکان توثیق دارایی مذکور در سامانه توسط شورا تعیین می‌گردد.

تبصره - تغییرات ضریب توثیق هریک از دارایی‌های قابل توثیق، باید حداقل دو ماه قبل از اعمال در سامانه توسط شورا تعیین و ابلاغ گردد.

ماده ۱۵ - نهاد وثیقه‌پذیر می‌تواند در قرارداد با وثیقه‌گذار وی را مکلف به بیمه کردن دارایی قابل توثیق، جایگزینی و یا افزایش میزان دارایی در صورت کاهش ارزش دارایی نماید.

سید رحمت... اکرمی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی

سرپرست

شماره: ۸۰/۱۹۹۹۲

تاریخ: ۱۴۰۴/۰۲/۱۰

پیوست: دارد

رونوشت:

- جناب آقای دکتر عارف معاون اول محترم رئیس جمهور برای استحضار.
- حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای خلیلی معاون اول محترم قوه قضاییه برای استحضار.
- جناب آقای دکتر تقوی‌نژاد دبیر محترم هیأت دولت برای استحضار.
- جناب آقای دکتر پورمحمدی معاون محترم رئیس جمهور، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور و عضو شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای انصاری معاون محترم حقوقی رئیس جمهور برای استحضار.
- جناب آقای دکتر افشین معاون محترم علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور برای استحضار.
- جناب آقای مهندس اتابک وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و عضو شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر قادری نماینده محترم مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر محبی نجم‌آبادی نماینده محترم مجلس شورای اسلامی و عضو ناظر شورای ملی تأمین مالی برای استحضار.
- جناب آقای دکتر بابایی رئیس محترم سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برای اطلاع.
- جناب آقای دکتر غضنفری رئیس محترم صندوق توسعه ملی و عضو شورای ملی تأمین مالی برای اطلاع.
- جناب آقای دکتر ماجد معاون محترم سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی و دبیر شورای ملی تأمین مالی برای اطلاع.
- جناب آقای کفاش معاون محترم امور حقوقی و مجلس برای اطلاع.
- جناب آقای مدنی شاهرودی مدیرکل محترم حوزه وزارتی برای اطلاع.
- جناب آقای حسن زاده رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برای اطلاع.
- جناب آقای نوده فراهانی رئیس محترم اتاق اصناف ایران برای اطلاع.
- جناب آقای عبدالمهی رئیس محترم اتاق تعاون ایران برای اطلاع.